

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

13.4 ME

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu

31. 03. 2015

Dnro POPELY 2545/3560-2011

HYPYT -hyvinvointipalveluyrittäjyys toimivaksi -hanke

Loppuraportti 1.10.2011–31.12.2014

Leila Junttila, projektipäällikkö

19.12.2014

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

1.	HANKKEEN TOTEUTTAJAN NIMI	3
2.	HANKKEEN NIMI JA HANKETUNNUS	3
3.	HANKKEEN YHTEENVETO	3
4.	RAPORTTI	5
4.1	Hankkeen tavoitteet	5
4.2	Hankkeen toimenpiteet 1.1.2012–31.12.2014	6
4.2.1	Hyvinvointipalvelualan yritysten liiketoimintaan ja markkinointiin liittyvät toimenpiteet	6
4.2.2	Yhteistyö hyvinvointipalvelualalla	8
4.2.3	Yhteistyön julkisen sektorin kanssa	10
4.2.4	Toimintamallien ja työvälineiden kehittäminen sekä opinnäytetyö	12
4.3	Aikataulu	15
4.4	Resurssit	15
4.5	Toteutuksen organisaatio	16
4.6	Kustannukset ja rahoitus	17
4.7	Raportointi ja seuranta	17
4.8	Yhteistyökumppanit	18
5.	HANKKEEN TULOSTEN ARVIOINTI	20
5.1	Tavoitteiden toteutuminen	20
5.2	Toteutuksen laadullinen arviointi	22
5.3	Poikkeamat	24
5.4	Ohjausryhmän arvio hankkeen toteutuksesta	25
6.	ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	26
7.	ALLEKIRJOITUKSET	27

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTALOUS-
NAISET

1. Hankkeen toteuttajan nimi

ProAgria Oulu ry/Oulun Maa- ja kotitalousnaiset
PL 106 (Kauppurienkatu 23),
90101 Oulu

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

HYPYT - Hyvinvointipalveluyrittäjyys toimivaksi -hanke
Hankkeen numero: 14284
Diaarinumero: 2545/3560–2011

3. Hankkeen yhteenveto

HYPYT -hanke oli elinkeinon kehittämissä, jonka päätavoitteena oli kehittää ja tukea hyvinvointipalvelualan yrittäjyyttä ja sen edellytyksiä. Hanke kohdistui yritysten liiketoiminnan tehostamiseen, yritysten keskinäiseen ja palveluiden tuottajien sekä ostajien väliseen yhteistyön lisäämiseen.

Hankealueena oli Raahen seutukunta, Oulun seutukunta, Oulunkaaren seutukunta ja Koillismaan seutukunta 2012 loppuun saakka. Vuoden 2013 alusta alkaen hankealueena oli koko Pohjois-Pohjanmaa. Hanketta on hallinnoinut ProAgria Oulu ry ja toteuttanut Oulun Maa- ja kotitalousnaiset. Hanketta rahoitti Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. Tuen on myöntänyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

HYPYT -hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä olivat hyvinvointipalvelualan yrittäjät ja yritystä suunnittelevat. Lisäksi kohderyhmänä olivat kolmannen sektorin toimijat sekä kuntien sosiaalipalvelutoimen toimijat sekä alan sidosryhmät ja hankealueen asukkaat.

Tuloksena on hyvinvointipalvelualan yritystoimintaan liittyvän osaamisen paranemista, tietotaitotason kasvua sekä alueen hoivapalvelutarjonnan vahvistuminen elinkeinona sekä uusien verkostojen ja yhteistyön vahvistuminen koko Pohjois-Pohjanmaalla. Mukana on ollut lähes 100 yritystä ja osallistujia lähes 700 koko Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Hankkeen keskeiset tulokset saatiin aikaan pienryhmätoimintamallin avulla. Yrittäjät kokivat pienryhmätyöskentelytavan mielekkääksi ja sopivaksi. Ryhmissä syntyi aito luottamus osallistujien kesken, jonka seurauksena voitiin jakaa asioita, oppia toisilta, antaa rakentavaa palautetta toisille, kasvettiin ja kehitettiin. Hyötyjä osallistujille oli myös, että oman yrityksen toiminta parani, oma jaksaminen kohentui ja uusien asioiden oppiminen helpottui.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

Seminaarien ja pienryhmien teemoja olivat: Internetin ja sosiaalisen median hyödyntäminen yrityksen markkinoinnissa ja viestinnässä, ikäihmisten perhehoito, yritystalous, verotus, kustannuslaskenta, hinnoittelu, kirjanpito, osuuskuntayrittäjyys ja koti- ja ulkomaan opintomatka. Nämä ovat toteutettu yhteistyössä alan toimijoiden, kuntasektorin toimijoiden ja perhehoidosta kiinnostuneiden sekä muiden kehittämishankkeiden kanssa.

Hyvinvointipalvelualan yrittäjyyttä ja sen edellytyksiä esitetään jatkettavaksi Pohjois-Pohjanmaalla. Erityisesti on tarvetta pienyritysten liiketoiminnan ja markkinoinnin tehostamiseen niin yritystasolla kuin yhteistyötä yrittäjien kesken. Myös esitetään jatkossakin hyvien toimintamallien ja hyvien käytäntöjen kehittämistä ja innovointia, joiden avulla edistetään yrittäjien ja muiden toimijoiden keskeistä yhteistyötä.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

HYPYT hankkeen hankesuunnitelman pohjana oli Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointipalvelualan selvitysraportti, jonka toteutti ProAgria Oulu/ Oulun Maa- ja kotitalousnaiset 1.1. – 30.6.2011. Selvitys sai rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY - keskus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma vuosille 2007–2013
Toimintalinja 3: Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen.

5.3.3.1 Maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamista koskeviin toimenpiteisiin liittyvät vaatimukset, Toimenpide 312; Mikroyritysten perustaminen ja kehittäminen
Hanketyyppi: Kehittämishanke

Kehittämishankkeen päätavoitteena on edistää hyvinvointipalvelualan yrittäjyyttä ja sen edellytyksiä kehittämällä parhaita käytäntöjä ja toimintamalleja **hyvinvointipalvelualan yritysten liiketoiminnan edistämiseksi, markkinoinnin tehostamiseksi ja tiedonkulun lisäämiseksi sekä yhteistyön ja vuorovaikutuksen edistäminen julkisen sektorin kanssa.**

Tähän pyritään pilotoimalla yritysten ja julkisen sektorin hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja hyvinvointipalvelualan nykypäivän liiketoiminnan vaatimusten vastaaviksi pienryhmätapaamisten, workshopien, seminaarien, yhteismarkkinoinnilla, sähköisen median ja yhteistyöelimen avulla.

Välillisesti hankkeen toimenpiteet myötävaikuttavat siihen, että

- hyvinvointitoimialan toimijoiden vuorovaikutus ja yhteistyö lisääntyy, joka helpottaa yrittäjien osallistumista mm. kilpailutusprosesseihin,
- osaamisen lisääntyminen edistää ja rohkaisee yritysten suunnitelmallista ja hallittua kasvua sekä uusien yritysten syntymistä,
- pienet yritykset saadaan toimimaan yhdessä ja luomaan yhteisiä päämääriä sekä toimimaan verkoston jäsenille vertaistukena sekä
- yrittäjien yhteinen esiintyminen edistää hyvinvointialan tunnettavuuden ja arvostuksen lisääntymistä, joka selkeyttää sekä helpottaa hyvinvointipalveluiden myymistä.

Seminaarit ja pienryhmätapaamiset koostuivat mm. seuraavista aiheista sekä yrittäjien toivomista aiheista:

- toiminta- ja laatujärjestelmä
- yritys- ja rahoitusneuvonta
- kilpailutus- ja hankintaosaaminen, sopimusjuridiikka
- palvelusetelijärjestelmä, kotitalousvähennys

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

- hyvinvointipalvelualan lainsäädäntö
- green care – toiminta hoivatyössä
- ravitsemus ja ruokatalous
- neuvontaa yritysryhmäkohtaisiin investointi- ja kehittämishankkeisiin
- hyvinvointipalveluyrityksen perustamisen polku
- Internetin ja sosiaalisen median hyödyntäminen yrityksen markkinoinnissa ja viestinnässä

4.2 Hankkeen toimenpiteet 1.1.2012–31.12.2014

HYPYT -hankkeessa on toteutettu seuraavia hyväksytyt hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä sekä rahoittajan hyväksymän hankealueen laajentumisen ja toteutusajan pidentymisen puitteissa.

4.2.1 Hyvinvointipalvelualan yritysten liiketoimintaan ja markkinointiin liittyvät toimenpiteet

LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Hankkeen tilaisuuksista osallistujat ovat saaneet monenlaista tietoa ja useita työvälineitä yrityksensä kehittämiseen. Liiketoimintaan ja markkinointiosaamisen liittyviä tilaisuuksia toteuttamalla saatiin yrittäjiä miettimään ja parantamaan oma palvelua ja niiden kannattavuutta sekä arvioimaan yrittäjä ominaisuuksiaan. Myös yrittäjyydestä kiinnostuneet ovat saaneet monenlaista ohjausta liike-ideansa eteenpäin viemiseksi, esimerkiksi talouslaskelmien tekeminen on johtanut yrittäjyyttä miettivälle osallistujalle liike-idean uudelleen arviointiin.

Toiminta- ja laatujärjestelmä:

Innostu itsestäsi ja osaamisestasi infotilaisuuksien toteutus keväällä 2012 Raahessa, Tupoksella, Oulussa ja Muhoksella. Tilaisuuksissa kerroimme hankkeesta ja tulevasta työpajatoiminnasta sekä saada osallistujat mukaan Laatumatkalla menestykseen työpajapäiville.

Laatumatkalla menestykseen – työpajapäivät kokonaisuudet aloitimme huhtikuussa 2012 ensin Raahessa ja sitten Oulussa. Viimeiset työpajapäivät toteutimme lokakuussa 2012.

Työpajapäivien tavoitteena oli kehittää osallistujan itsetuntemusta, yritystä sekä yritysidea laadun hallinnan työkalujen avulla. Päämääränä on luoda omaa laatukäsikirjaa. Työpajapäiville osallistujat olivat hyvinvointipalvelualalla toimivia yrittäjiä ja yrittäjyydestä kiinnostuneita.

Päivien teemat:

1. Menestyksen luomisen päivä: Yrityksen imago ja tärkeät asiakirjat, Menestyksen avaimet
2. Johtamisen päivä: Yrityksen tunteminen, Itsensä tunteminen
3. Asiakaspäivä: Tunnista toimintaympäristösi, Läsnäolo vuorovaikutustilanteessa
4. Voimavarapäivä: Resurssi, Intuitio ja sydämen ääni johtamisessa
5. Palvelupäivä: Palveluprosessit, Timantin hionta ja esittäminen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

6. Spiraalipäivä: Laadunmittaus, arviointi ja parantaminen, Itsensä vahvistaminen

7. Ilon päivä: Laadun askeleet, Runsauden luominen

8-9. Sparraustyöpajapäivät: Edellisten teemojen syventämistä pienemmissä ryhmissä

materiaalina: Laatukäsikirja –Selevät sävelet (liite 1) ja Innostu itsestäsi – työkirjat

YRITYS- JA RAHOITUSNEUVONTA SEKÄ HYVINVOINTIPALVELUYRITYKSEN PERUSTAMINEN

Yritystoiminnan tuet – tilaisuuksia järjestettiin keväällä 2012 lissä, Pudasjärvellä, Oulussa, ja 2013 Haapavedellä. Sisältö: hankkeen infoa käynnissä ja suunnitteilla olevista toimenpiteistä sekä hankkeen toteuttamisesta, maaseudun yritystuista ja niiden hakemisesta

Innostu kehittämään yhdessä osaamistasi -tilaisuuksia järjestettiin elo-syyskuussa 2012

Pudasjärvellä

Sisältö: yritysideojen jalostaminen, rahoitusneuvontaa, liiketoimintasuunnitelman työstäminen ja yhteistyön rakentaminen alueen yrittäjien kanssa

Menesty yhteisvoimin -tilaisuuksia järjestettiin loka-marraskuussa 2012 Oulussa

sisältö: yritysideojen jalostaminen, yrityksen perustaminen ja työkaluja liikeideoista yrityksen perustamiseen, talouslaskelmia

Osaava yrittäjä -tilaisuuksia järjestettiin huhti-marraskuulla 2013 Oulussa

sisältö: yrityksen verotus, hinnoittelu ja kustannuslaskelmia, kirjanpito, tuloslaskelma, tase, talouden johtaminen

Työnantajana toimiminen -tilaisuus järjestettiin maaliskuun 2014 Limingassa

sisältö: työnantajana toimiminen, palkkauskustannukset, rekrytointi, palkkatuki, kokemuksia työnantajana toimimisesta

Yrityksen kehittäminen -tilaisuuksia järjestettiin keväällä 2014 Pyhäjärvellä, Haapavedellä ja Haapajärvellä

sisältö: Facebook profiilin luominen, www sivujen rooli, hakukoneoptimointi ja –mainonta, markkinointi ja markkinointisuunnitelma

Yrityksen kehittäminen hyvinvointipalvelualan yrittäjille tilaisuuksia järjestettiin huhti-syyskuussa 2014 Oulu, Pudasjärvi, Haukipudas, Kempele

sisältö: miten pääsen alkuun kehittämisessä ja mistä lähtisin liikkeelle, keitä ovat asiakkaani ja mitä he tarvitsevat, yrityksen kannattavuus ja hinnoittelulaskenta, laatuasiat, asiakaspalaute ja sen hyödyntäminen, yrityksen tavoitteet, rahoitus

Työkirjana: Kasvunvara –työkaluja parempaan palveluun, Sitra, ProAgria, 2012

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Yrityksen kehittäminen -tilaisuuksia järjestettiin yritystä suunnitteleville elämäntaidonvalmentajille syys-marraskuulla 2014 Oulussa, sisältö: yrityksen perustaminen, yritys muodot ja verotus, kannattavuuslaskelmia, yritysvierailuja

PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄ, KOTITALOUSVÄHENNYS

Yrityksen kehittäminen kotityöpalvelualalle -tilaisuuksia järjestettiin helmi-elokuussa 2014

Piippolassa, Haapavedellä, sisältö: siivous- ja kotityöpalvelun laatu, asiakkaat ja yhteistyötahot, siivouspalvelusopimukset, yrityksen palvelut ja niiden toteuttaminen, itsensä johtaminen, laadun mittaaminen, arviointi

RAVITSEMUS JA RUOKATALOUS

Puhtia ja hyvinvointia ravitsemuksesta tilaisuuksia järjestettiin touko-marraskuulla 2014 Siikajoki, Haapajärvi, Oulainen, Pyhäntä, Kiiminki, Temmes, Oulussa, sisältö: hyvät ruokavalinnat, makukoulu, kasvismaistelut

GREEN CARE TOIMINTA

Green Care mahdollisuutena seminaari järjestettiin Oulussa keväällä 2012

ja Päiväkodin pihalla tilaisuuksia järjestettiin kesällä 2012 Ylikiimingissä ja Kiimingissä

Sisältö: Green Care –ilmiö, sen tarjoamat mahdollisuudet lastenpäivähoidon palvelua tuottaville yritykselle, kasvillisuus lapselle leikin kohteena, Green Care –ajatuksella ja puutarhaterapeuttisin keinoin suunniteltu luonnonmukainen päiväkodin piha-alue työkirja (liite 2)

INTERNETIN JA SOSIAALISEN MEDIA YRITYKSEN MARKKINOINNISSA JA VIESTINNÄSSÄ

Sähköinen markkinointi seminaareja ja työpajoja järjestettiin marraskuussa 2012 ja tammi-lokakuu 2013 ja syyskuussa 2014 Oulussa, Nivalassa, Ylivieskassa.

Sisältö: markkinointi Internetissä, tavoitteet netissä ja sen mittaaminen, sähköisen markkinoinnin työkalut ja mahdollisuudet, hakusanamarkkinointia, hakukoneoptimoinnin perusteet, netti- ja videomarkkinoinnin perusteet, videomarkkinointi

Markkinointi ja tuotteistaminen tilaisuuksia järjestettiin toukokuussa 2014 Oulussa

sisältö: uuden tarjoaminen asiakkaille, heidän odotukset, ansaintalogiikka, asiakassegmentointi, markkinoinnin kehittäminen ja yhteistyö muiden alan toimijoiden kanssa

4.2.2 Yhteistyö hyvinvointipalvelualalla

Yhdistyksen perustaminen tilaisuuksia järjestettiin huhti-toukokuulla 2013 Oulussa

sisältö: yhdistysidean jalostaminen, yhdistyksen perustaminen ja -säännöt

Eettisyys luontaishoitajan näkökulmasta seminaari toukokuussa 2013 Oulussa

sisältö: alustusluento eettisyydestä, ryhmätyöskentelyllä Hoitajanhuoneentaulu

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahaslo:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Vertaistukihenkilön valmennus tilaisuuksia hyvinvointialan yrittäjille järjestettiin tammi-helmikuussa 2013 Oulussa ja Kiimingissä

sisältö: mitä vertaistuki on, vertaistukiryhmän toiminta, eettiset periaatteet, pelisäännöt, vertaistukihenkilön rooli kohtaamisessa, omien tunteiden tunnistaminen vertaistukihenkilönä, toisen ihmisen kohtaaminen ja omien tunteiden kohtaaminen vertaistukihenkilönä, asiakastapaukset, toiminnalliset harjoitukset, miten tästä eteenpäin, vertaisryhmän perustaminen

Askeleet ideasta osuuskuntayrittäjäksi tilaisuudet järjestettiin elo-syyskuulla 2013 Oulussa

sisältö: osuuskunnan perustaminen, osuuskuntatoiminta, askeleet osuuskuntayrittäjyyteen

Tulevaisuustyöpaja kyläyhteisön toimijoille ja osuuskuntainfo järjestettiin tammi-helmikuussa

2014 Revonlahdella, sisältö: millaisia mahdollisuuksia osuuskunta muotoinen yrittäjyys voi tarjota kylätoimijoille, tuplatiimi työskentelyä

Tulevaisuustyöpaja ideasta hankkeeksi keväällä 2014 Oulussa ja Raahessa

sisältö: projekti-idean jalostaminen projektisuunnitelmaksi, katsaus soveltuvien EU -ohjelmien rahoituslähteisiin

Avaimia menestykseen päätösseminaari järjestettiin lokakuussa 2014 Oulussa

sisältö: Seminaaripäivässä haetaan vastauksia kysymyksiin millaisilla avaimilla avataan ovia menestykseen. Seminaarissa kuultiin ajankohtaisia kuulumisia yhteisöllisyyden, kannattavan yrityksen, yhdistystoiminnan sekä HYPYT -kehittämishankkeen tarjoamista avaimista yrittäjän jaksamiseen ja kannattavaan yritystoimintaan.

LAINSÄÄDÄNTÖ

Luontaishoitoalan toimijat muuttuvassa terveydenhuollon toimintaympäristössä seminaarit järjestettiin 2013 helmikuussa Oulussa ja Raahessa.

sisältö: uusi terveydenhuoltolaki – mihin sillä pyritään, terveydenhuollon rakenneuudistus - millaisia muutoksia tulossa, onko luontaishoitopalveluilla mahdollisuus täydentää lähipalveluissa, koululääketieteen ja luontaislääketieteen vastakkainasettelu, nimikesuojaus ja rekisterinpito virallisessa järjestelmässä ja luontaishoidossa

OPINTOMATKAT

Opintomatka kotimaahan (3 pv) järjestettiin syyskuussa 2012, matkareitti: Kaustinen

Kansanlääkintäkeskus, Hämeenkyrö Frantsilan Luomuyrttitila, Tampere Lempäälän

Luontaiskylpylä, Multia Luomumatkailutila Metsolan kartano, Karstula, Kannuksen Opisto, (Liite 3 Hyvinvointi-opintomatka 26–28.9.2012)

Opintomatka ulkomaille (4 pv) Itävalta-Saksan alueelle järjestettiin syyskuussa 2013, (Liite 4

opintomatka Itävaltaan ja eteläisen Saksan alueelle 12–15.9.2013)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Einkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

Molempien opintomatkojen osallistujat olivat alueen hyvinvointipalvelualan yrittäjiä ja yrittäjyydestä kiinnostuneilta sekä HYPYT hankkeen toteuttajia. Matkojen aikana tutustumme moneen hyvinvointipalvelualan yritykseen. Opintomatkat ovat olleet tärkeä kotimaisen ja ulkoisen hyvinvointipalvelualan verkostoitumisväline. Matkoilta saatuja tietoja on hyödynnetty myöhemmissä hankkeen järjestämissä tilaisuuksissa. Opintomatkoihin on laadittu erilliset matkaraportit. Opintomatkojen kuvat ovat nähtävissä HYPYT Facebook –ryhmässä.

Yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa suunnitelimme opintomatkat. Yrittäjät ovat kiinnostuneet niin kotimaan kuin ulkomaankin yhteistyöstä koululääketieteen ja luontaishoitoalan sekä julkisen terveyden hoitoalan toimijoiden kesken. Erityisesti Keski-Euroopassa luontaishoitoalalla on pidemmät perinteet toimia hyvinvointi- ja terapia-alalla. Yrittäjät ovat kiinnostuneet tekemään yhteistyötä hyvinvointialan yrittäjien kanssa, jossa koululääketiede ja vaihtoehtohoidot toimivat jo rintarinnan. Tutustumiskohteina olivat sellaiset paikat, jossa yhdistyi majoitus-, koulutus- ja hyvinvointipalvelut.

Ryhmäkuva Likamundin Heilraktierschuleen Füssenissä, Saksa 2013

4.2.3 Yhteistyön julkisen sektorin kanssa

Perhehoito - hoivaa ja huolenpitoa ikäihmisille -info tilaisuuksia järjestettiin vuoden 2013 aikana yhteistyössä Perhehoitoliiton kanssa Raahessa Raahen Hyvinvointikuntayhtymän kanssa, lissä Oulunkaaren hyvinvointikuntayhtymän ja Oulussa Oulun kaupungin perhehoidosta vastaavien kanssa sekä Maa- ja kotitalousnaisten Keskukseen kanssa.

Sisältö: Mitä ikäihmisten perhehoito tarkoittaa? Millaisissa tilanteissa se on hyvä vaihtoehto ikäihmisen hoivan järjestämiselle? Mitä edellytetään ikäihmisten perhehoitajaksi ryhtyvältä? Mikä on ikäihmisen asema perhehoidossa? Kiinnostaako esim. ikäihmisten perhehoito, johon palvelumuotoa nyt laajennetaan?

Lisäksi järjestimme yhteistyöpalavereita ennen infotilaisuuksia perhehoitomallista kuntatoimijoiden kanssa; Raahen hyvinvointikuntayhtymän, Oulaisten kaupungin, Haapaveden kunnan, Oulunkaaren hyvinvointikuntayhtymän ja Oulun kaupungin toimijoiden kanssa vuonna 2013. Tilaisuuksissa sovimme työnjaosta, laadimme yhteistyössä tiedotus- ja markkinointimateriaalia, jota jaoin verkostoillemme ja medialle.

Yhteenvedo HYPYT –hankkeen tilaisuuksista 2012-2014

tilaisuuden nimi	paikkakunta	tilaisuuksien määrä	osallistujien määrä	tot.pvm.
Innostu itsestäsi ja osaamisestasi	Oulu, Temmes, Raah	4	40	40
Perhehoito - hoivaa ja huolenpitoa ikäihmisille	Raah, Oulu, li	4	103	103
Työpaja				
Laatumatkalla menestykseen	Oulu, Raah	17	36	204
Yritystoiminnan tuet – tilaisuuksia	Pudasjärvi, Oulu, Haapavesi	5	34	34
Sähköinen markkinointipäiviä ja työpajoja	Nivala, Ylivieska, Oulu	14	85	85
Pienryhmät				
Innostu kehittämään yhdessä osaamistasi	Pudasjärvi	4	4	16
Menesty yhteisvoimin	Oulu	8	12	32
Yhdistyksen perustaminen	Oulu	3	16	32
Osaava yrittäjä	Oulu	6	25	58
Askeleet ideasta osuuskuntayrittäjäksi	Oulu	3	9	17
Työnantajana toimiminen	Liminka	1	6	6
vertaistukihenkilön valmennus	Oulu, Kiiminki	3	13	33
tulevaisuustyöpaja	Revonlahti	2	22	25
yrittäjän kehittäminen kotityöpalvelualalle	Piippola, Haapavesi	5	5	20
yrittäjän kehittäminen hoitoalalle	Haapavesi, Pyhäjärvi, Haapajärvi	4	15	20
tulevaisuustyöpaja ideasta hankkeeksi	Oulu, Raah	4	23	34
yrittäjän kehittäminen hyvinvointipalvelualan yrittäjille	Oulu, Pudasjärvi, Haukipudas, Kempele, Oulu	5	8	35
Markkinointi ja tuotteistaminen hoitoalan yrittäjille	Oulu, Raah	2	15	19
Yrittäjän kehittäminen yritystä suunnitteleville valmentajille	Oulu	5	7	18
Puhtia ja hyvinvointia ravitsemuksesta	Siikajoki, Haapajärvi, Oulainen,	8	100	100

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

	Pyhäntä, Kiiminki, Temmes, Oulu			
Päiväkodin pihalla	Kiiminki, Ylikiiminki	3	4	12
Seminaari				
Avaimia menestykseen päätöseseminaari	Oulu	1	42	42
Green Care mahdollisuutena seminaari	Oulu	1	12	12
Luontaishoitolaan toimijat muuttuvassa terveydenhuollon toimintaympäristössä	Oulu, Raahe	2	33	33
Eettisyys luontaishoitajan näkökulmasta seminaari	Oulu	1	23	23
Opintomatkat				
Opintomatka kotimaahan 3 pv	Etelä-Suomi	1	16	48
Opintomatka ulkomaille 4 pv	Itävalta-Saksa	1	18	72

117 kpl 726 hlöä 1173 pv

4.2.4 Toimintamallien ja työvälineiden kehittäminen sekä opinnäytetyö

PIENRYHMÄTOIMINTAMALLI

Hankkeen tilaisuudet toteutettiin pääosin pienryhmä toimintamallilla, jota kehitettiin yhteistyössä muiden ProAgria Oulun hankkeiden kanssa. Pienryhmätoimintamallia lähdettiin soveltamaan ja kehittämään myös HYPYT – hankkeessa.

Lyhyesti toimintamallin tavoitteet: Yrittäjien pienryhmä mahdollistaa pienen ryhmän kokemusten, taitojen ja tietojen vertailun ohjattuna prosessina, jolloin positiivisten muutosten aikaansaaminen yritystasolla tehostuu. Ryhmässä sovelletaan uutta tietoa ryhmäläisten kriittisimmistä ongelmakohtista, kirkastetaan nykytila tarkasteltavista prosesseista, vertaillaan erilaisia käytäntöjä ja valitaan toimintatavat, joilla lähdetään kohti positiivista muutosta. Toisten erilaiset käytännön kokemukset ja ryhmässä tapahtuva yhteinen arviointi ja kyseenalaistaminen luovat uusia ideoita, eikä kaikkea tarvitse kokeilla itse. Ryhmäprosessin jatkuvuus ja ryhmään muodostuva yhteishenki tukee innostusta arkipäiväisen työn kehittämiseksi.

Ryhmäkohtaiset tavoitteet muotoutuvat ryhmän yrittäjien tai yrittäjyydestä kiinnostuneiden omista tavoitteista ja lähtökohdista. Ryhmän jokaisen kokoontumisen osatavoite kytkeytyy ryhmän päätavoitteeseen. Ryhmäprosessin aikana kirkastuvat yritysmaatkohtaiset kehittämistarpeet ja toimenpiteet sekä mahdolliset toiminnan muutokset.

Pienryhmässä kaikki ryhmäläiset ovat tasavertaisia asiantuntijoita. Ryhmän ohjaaja aktivoi ja innostaa ryhmää oppimaan ja kyseenalaistamaan totuttuja tekemisen malleja. Ryhmään voi tulla mukaan päivän teemaa syventävä ulkopuolinen asiantuntija tai ryhmän ohjaaja voi toimia uuden tiedon tuojana. Pääpaino on kuitenkin aina tietojen ja taitojen soveltamisessa yritysmaatkohtaisiin käytännön ratkaisuihin. Pienryhmässä ei näin ollen ollen luennoita asioista vaan keskitytään käytännönläheiseen pohdintaan ja vertailuun.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

Päiväkohtaisesta teemasta riippuen kokoontuminen pidetään joko yrityksissä tai yleisissä kokoustiloissa 4-6 kertaa. Jos kokoonnutaan osallistujien yrityksen tiloissa, tarkastellaan kohdeyrityksen toimintaa ja sovelletaan saatuja ideoita kaikkien ryhmäläisten omaan toimintaan. Kokoustiloissa pääpaino on keskusteluissa, joita aktivoivat monipuoliset ryhmätehtävät. Ajatuksia avartavia pohdintatehtäviä hyödynnetään sekä ryhmäpäivien aikana että ryhmäkokoontumisten välillä. Nämä tehtävät tehostavat oman toiminnan kyseenalaistamista ja erilaisten vaihtoehtojen puntaroimista.

PIENRYHMÄTOIMINTAMALLIN TOTEUTUS HANKKEESSA

Hankkeen keskeisimpänä tuotoksena hanketoimijoiden näkökulmasta oli, että työskentelymuotona pienryhmätoimintamalli on toimiva kokonaisuus pienryhtäjien kanssa. Pienryhmätoimintamallin avulla on mahdollisuus jakaa kokemuksia ja tietoa osallistujien kesken myös toteuttajien suuntaan.

Pienryhmät koostuivat saman toimialan yrittäjistä tai yrittäjyydestä kiinnostuneista. Pienryhmätilaisuuksia järjestettiin 4-6 kertaa kokoustiloissa tai yritysten toimitiloissa, osallistujia oli 3-10 henkilöön, ryhmän ohjaaja oli yksi tai kaksi sekä joissakin tapaamisissa ohjaajan lisäksi ulkopuolinen asiantuntija.

Aloituspäivä oli tavoitteiden ja osatavoitteiden asettaminen osallistujien tavoitteiden mukaan. Seuraavat päivät toteutettiin sovitusti tai tarpeen mukaan muutoksia tehden. Viimeisenä kokoontumispäivänä tehtiin yhteenveto, analysointi ja jatkotoimet. Kokoontumisten välillä viestiteltiin osallistujille myös poissa olleille sähköpostitse materiaalien, tehtävienannon ja vinkkien merkeissä sekä osallistujalla oli mahdollisuus viestiä toisten osallistujien kesken.

Ensimmäisen kokoontumisen yksi tärkeistä asioista oli käsitellä luottamus- ja sitoutumisasiat. Sovimme, että asioista puhutaan vain ryhmässä, arvostetaan toisten valintoja, mutta uskalletaan kyseenalaistaa. Kaikki ryhmän jäsenet ja ohjaaja toimivat tasavertaisesti sekä sovimme yhteisistä pelisäännöistä. Osallistujia pienryhmätyöskentelyssä useimmiten sitouttaa oppimisen ilo ja taloudellinen hyöty.

Pienryhmätoiminnassa esiintyi myös haasteita, joihin pyrimme saamaan ratkaisuja keskustelemalla ja pohtimalla yhdessä miten eteenpäin. Usein muutos on epäilyttävä. Silloin usein esiintyy suojaantumista muutosta vastaan ja se voi johtaa väärään tai kaunisteltuun tietoon niin itselle kuin toisillekin. Itsestään selvän ja arkipäiväisen tiedostaminen on aina vaikeaa, kun kyse on omasta toiminnasta. Toisen henkilön saman prosessin kehityskohdat on usein helpompi nähdä, vaikkakin kehityskohde olisi itsellä täysin samanlainen. Tärkeää oli myös asian kyseenalaistaminen, jotta toimintakäytännöt voivat muuttua, tiedostettava ja niitä on uskallettava arvioida kriittisesti tai sitten ei ole tarvetta muutokseen.

Ohjaaja on parhaimmillaan tasavertaisen ryhmän moottori ja ei ole neuvoja eikä kaikkien alojen superasiantuntija, mutta on ensisijaisesti ohjaaja, motivoija, koordinoija, sitouttaja ja varmistaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

tasapuolisuuden, varmistaa tiedon tason ja heittää pallon aina ensin ryhmälle. Asiantuntija pitää alustuksen ja ohjaaja on edelleen ryhmän ohjaaja ja aktivoija!

Osallistujien palautteita

"Antoisia, toi näkökulmia", "Mukava tutustua toisten yrittäjien tiloihin ja saada ehkä vinkkejä omaan yritykseen", "Toiveena oli lisää pienryhmätoimintamallilla toteutettuja tapaamisia omasta työhyvinvoinnista, itsensä johtamisesta jne..."

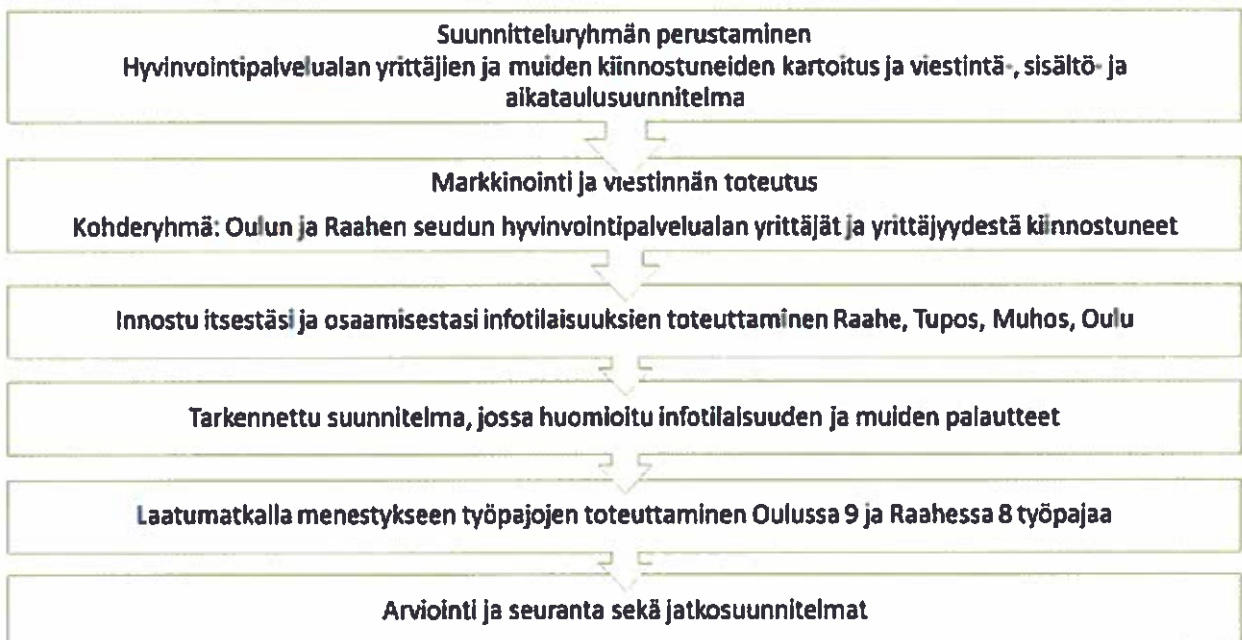
TOTEUTUSPROSESSIN KEHITTÄMINEN

HYPYT hankkeen sisällön tunnetuksi tekeminen vaati runsaasti tiedotusta ja markkinointityötä. Yhteistyökumppanit ja toimihenkilöiden yhteyshenkilöt olivat avainasemassa hankkeen alkuvaiheessa, mutta myös hankkeen aikana. Hankkeella oli tarpeen mukaan projektiryhmä, jonka tehtävä oli suunnitella tilaisuuden sisältö ja sen toteuttaminen.

Luottamuksen ja yhteistyön rakentaminen vie aina aikansa ja tarvittiin muutama tapaaminen ennen kuin yhteistyö oli tuloksellista. Ensimmäinen yhteistyön hedelmä oli "Laatumatalla menestykseen" kokonaisuuden onnistuminen. Osallistujapalautteen mukaan kokonaisuus oli hyvä alku hoitopalvelua tarjoavalle ja miettivälle henkilölle laatuasioiden huomioon ottamiselle ja hajanaisen toimialan tunnetuksi tekemiselle.

Palautteita: "Rennon tehokas ja työntäyteinen päivä", "Kivan iloiset työpaperit", "hyvä, että ryhmäläiset saivat rennomman yhteyden ryhmätyössä", "kiitos hienosta päivästä, oli ihanaa saada vaihtaa ajatuksia ja löytää uusia näkökulmia omaa liiketoimintasuunnitelmaan ajatuksia".

Laatumatalla menestykseen työpajan toteutusprosessi v. 2012

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

PERHEHOITOMALLI

HYPYT hanke on ollut mukana perhehoitomallin tiedottamisessa ja tilaisuuksien järjestämisessä Perhehoitoliiton ja Maa- ja kotitalousnaisten keskuksen kanssa kuntatoimijoille ja perhehoitomallista kiinnostuneille kuntalaisille. Mallin tavoitteena on rakentaa ikäihmisten perhehoidolle perusta yhteistyössä kuntien kanssa. Kunta puolen yhteistyökumppaneina järjestämässä infotilaisuuksissa (4 kpl) ja tapaamisissa (6) on ollut Raahen Seudun hyvinvointikuntayhtymä, Oulunkaaren kuntayhtymän, Oulun kaupungin sosiaali- ja perhepalvelut, Haapajärven kaupunki, Selänteen peruspalvelukuntayhtymä, Haapaveden kaupunki ja Oulaisten kaupunki. Näillä alueilla kehitetään eteenpäin ikäihmisten perhehoidon toiminta- ja toteuttamismallia.

ProAgria Oulu/Oulun Maa- ja kotitalousnaisten asiantuntijat ovat vahvistaneet osaamistaan hyvinvointipalvelualan asiantuntijatehtävissä. He ovat osallistuneet hyvinvointipalvelualan seminaareihin, opintomatkoihin ja ovat välittäneet hyvinvointialaa koskevaa tutkimus- ja kehittämistietoa hankkeen osallistujille. Asiantuntijat ovat olleet mukaan suunnittelemassa toimenpiteiden sisältöjä ja pienryhmätoimintamallin suunnittelussa ja toteutuksessa sekä asiantuntijaluentojen suunnittelussa.

Projektipäällikkö on osallistunut lukuisiin hyvinvointialan ja projektihallintoihin liittyviin seminaareihin ja koulutuksiin sekä opintomatkoihin ja välittänyt tiedon muille asiantuntijoille.

HYPYT –hanke teetti yritysverotukseen liittyvän opinnäytetyön Oulun seudun ammattikorkeakoulun, Liiketalouden koulutusohjelman opiskelijalla. Opinnäytetyön aiheena on tutkimus verotuksesta ja vero-oppaiden käytöstä, ja case kohteena ovat HYPYT-hankkeessa mukana olevat yrittäjät. Opinnäytteen tarkoituksena on selvittää millä tavoin HYPYT -hankkeessa mukana olevat yrittäjät ovat tutustuneet verotukseen, mitä vero-oppaita he ovat käyttäneet, ja millaista vero-ohjausta yrittäjät toivoisivat (liite 5 Tutkimus verotuksesta Case Hypyt –hanke).

4.3 Aikataulu

Hankeaika oli aluksi kaksivuotinen, hankepäättös oli ajalle 1.10.2011–31.12.2013. Hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoaikaa vuoden 2014 loppuun saakka, joten hankkeen toteutusaika oli kolme vuotta ja kolme kuukautta.

4.4 Resurssit

Hankkeessa on toiminut projektipäällikkönä Leila Junttila.

ProAgria Oulu ry:n asiantuntija toimihenkilöt ja hallinnon henkilökuntaan kuuluvat henkilöt ovat tehneet hankkeelle töitä, jotka ovat merkitty kirjanpitoon tehtyjen työtuntien mukaan.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Hankkeelle ProAgria Oulu on vuokrannut Toimistogalleriasta työhuoneen, osoite Kauppurienkatu 23, 5. kerros Oulu, projektipäällikön ja muiden toteuttajien työtiloiksi. Projektipäällikölle on vuokrattu tietokone ja puhelin.

Ohjausryhmän kokonpanosta päätettiin 17.2.2012 kokouksessa. Ohjausryhmätyöskentelyyn hallinnoivan puolesta on toiminut Oulun Maa- ja kotitalousnaisten toiminnanjohtaja Maija-Liisa Tausta-Ojala ja sihteerinä toimi Leila Junntila.

Ohjausryhmä on kokoontunut 7 kertaa: 17.2.2012, 21.9.2012, 22.2.2013, 20.9.2013, 18.2.2014, 19.9.2014 ja 2.12.2014. Ohjausryhmän viimeinen päättävä kokous pidetään helmikuussa 2015 sähköpostikokouksena.

Hankkeen ohjausryhmän tehtävät ovat ne asiat, jotka koskevat hankkeen toteutumista hyväksytyyn hankesuunnitelman ja toteutusajan mukaisesti, seuraa hankkeen rahoituksen toteutumista, käsittelee ja antaa asiantuntijalausuntoja hankkeen muutoshakemuksesta ennen kun hakija toimittaa sen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja antaa lausunnon hankkeen loppuraportista.

HYPYT –hankkeen ohjausryhmän jäsenet:

varsinainen jäsen: Ilpo Tapaninen, Pohjois-Pohjanmaan liitto

varajäsen: Ari Näpänkangas, Pohjois-Pohjanmaan liitto

varsinainen jäsen: Erja Laulumaa, Raahen seudun hyvinvointiyhtymä

varajäsen: Pauli Keränen, Raahen Seudun Yrityspalvelut

varsinainen jäsen: Salme Koskelo, Oulun Seudun Yrittäjänaiset ry

varajäsen: Lea Mikkonen, Oulun Seudun Yrittäjänaiset ry

varsinainen jäsen: Sirpa Heikkinen, Päiväkoti Mansikkamaa Oy

varajäsen: Jani Hyvärinen, Päiväkoti Mansikkamaa Oy

varsinainen jäsen: Maija-Liisa Tausta-Ojala, Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu ry

varajäsen: Vesa Nuolioja, ProAgria Oulu ry

varsinainen jäsen: Marja-Liisa Kuukasjärvi, Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry

varajäsen: Minna Salminen, Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry

varsinainen jäsen: Pirjo Onkalo, Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskus

4.5 Toteutuksen organisaatio

Hanketta on hallinnoinut ProAgria Oulu ry. Hanketta on toteuttanut Oulun Maa- ja kotitalousnaiset ja ProAgria Oulun toimihenkilöt.

Patentti- ja rekisterihallitus on rekisteröinyt 19.4.2013 ProAgria Oulu ry:n, rekisteri numero 102.863, muutosilmoituksen nimenkirjoittajien muutoksesta:

Sääntömääräiset nimenkirjoittajat: pj Esa Heikkilä, vpj Markku Lumiaho, johtaja Vesa Nuolioja

Määrätyt nimenkirjoittajat ovat Virpi Huotari, Maija-Liisa Tausta-Ojala.

4.6 Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutui kustannusarvion ja rahoituspäätöksen mukaisessa laajuudessa. Kustannukset hankeajana (1.10.2011 – 31.12.2014) olivat yhteensä 369.604,04 €. Kustannusarvio koko hankeajalle oli 369 000 €. Kustannukset ovat rahoituspäätöksen sekä hankesuunnitelman mukaisia. Kustannuslajeille haettiin muutosta alkuperäisestä rahoituspäätöksestä.

Hankkeen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset	rahoituspäätös 2011 / muutos 1.10.14	toteutuneet kustannukset
Palkkauskulut	192 400,00	191 829,57
Kokouspalkkiot		
Ostopalvelut	66 000,00	65 857,81
Vuokrat, atk-laite ja –ohjelma leasing	30 600,00	30 629,69
Kotimaan ja Ulkomaan matkakulut yhteensä	49 500,00	48 929,74
Muut kustannukset	30 500,00	31 770,71
Kokonaiskustannukset yhteensä	369 000,00	369 017,52
Yksityinen rahoitus	8 228,70	8 250,00
Julkinen rahoitus yhteensä	360 771,30	360 771,30
Rahoitus yhteensä	369 000,00	369 021,30

4.7 Raportointi ja seuranta

Hankkeen ulkoasu

Hankkeessa on käytetty HYPYT -hankkeen graafista ilmettä, hankkeen tunnusta, mallipohjia (kirje, raportti, ohje jne. word-pohjat, ppt-pohjat). Ulkoasua on käytetty kaikessa hankkeeseen liittyvässä tiedotuksessa yhtenäisen ilmeen ja parhaan mahdollisen näkyvyyden saavuttamiseksi.

Hankkeen internet-tiedotus

HYPYT hankkeen internetsivuilla osoitteessa www.proagriaoulu.fi/fi/hypyt/ on tiedotettu hankkeen ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Lisäksi kaikista hankkeen tapahtumista on tiedotettu ProAgria Oulun tapahtumakalenterissa internetsivuilla www.proagriaoulu.fi.

HYPYT hanke on hyödyntänyt tiedotuksessaan myös sosiaalista mediaa. Hankkeella on oma Facebook-profiili. Sivulla on lähes 56 tykkääjää eli henkilöä, jotka saavat omaan profiiliinsa kaikki HYPYT tiedotteet. Fb:n välityksellä on tiedotettu hankkeen ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Facebook-sivuilla on myös runsaasti kuvamateriaalia hankkeen tapahtumista ja opintomatkoilta.

Esitteet ja muu materiaali

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Hankkeesta on laadittu hanke-esite, jossa on esitelty perustiedot hankkeesta. Esite on ollut jaossa kaikissa hankkeen tapahtumissa sekä infopisteillä. Esitettä on jaettu kaikkiaan 1000.

Hankkeelle on tehty roll –up ja pöytävuoti. Viestintämateriaali tuotettiin kilpailutettuna ostopalveluna.

Yleistiedotus ja näkyvyys tapahtumissa

Hanketta esiteltiin kaikissa HYPYT hankkeen järjestämissä tilaisuuksissa. Tapahtumissa on tiedotettu hankkeesta ja sen sisällöstä roll-upin, esitteiden sekä tietoisukujen avulla. Tapahtumiin on osallistuttu yhteensä 10-15 kertaa eri puolilla maakuntaa. Lisäksi HYPYT –hankkeen materiaaleja on ollut esillä eri yhteyksissä, kun ProAgria Oulun tai sen muut hankkeet ovat järjestäneet tai olleet mukana erilaisissa tapahtumissa, kuten pikkuFarmari syksyllä 2013 ja 2014 ja Monolavatanssit keväällä 2014.

Lehdistötiedotteet ja -ilmoitukset

Hankkeesta, sen tapahtumista ja ajankohtaisista hyvinvointipalvelualan asioista on laadittu lehdistötiedotteita yhteensä 10 kpl. HYPYT hankkeen asioista on todettu hankeaikana yhteensä 8 mediahavaintoa.

Kohdennettu tiedotus

Sidos- ja yhteistyöryhmiä on tiedotettu hankkeesta ja sen tapahtumista sähköpostitse, puhelimitse, kirjeitse sekä eri tahojen internet-sivujen välityksellä. Hankkeen sähköpostituslistalla on ollut noin 300 yrittäjää ja muita kiinnostuneita. Ajankohtaisien asioiden tiedotuksessa on hyödynnetty myös Hypyt ja Oulun Maa- ja kotitalousnaisten Facebook –ryhmää ja järjestön Maaviesti -lehdessä.

Raportointi

Hankkeesta on laadittu rahoittajille ohjeiden mukaan puolivuotisraportit, loppuraportti ja seurantatietolomakkeita, joissa seurataan asetettujen tavoitteiden toteutumista, hankkeen taloutta sekä hankkeeseen osallistuneiden määrää, tiedotustilaisuuksiin ja muihin tapaamisiin osallistuneiden määrää. Ohjausryhmälle ja keskeisille sidosryhmille on raportoitu hankkeen edistymisestä säännöllisesti.

4.8 Yhteistyökumppanit

Hanke on tehnyt yhteistyötä lukuisten valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten järjestöjen, kunta toimijoiden ja muiden hanke toimijoiden kanssa. Yhteistyöhön on liittynyt esimerkiksi tilaisuuksien järjestäminen, tiedottaminen ja suunniteltu hankkeen toteuttamista koskevissa asioissa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTALOUS-
NAISSET

Yhteistyökumppaneita ovat olleet perhehoito mallin edistämisessä:

Perhehoitoliitto, Raahen Seudun hyvinvointikuntayhtymä, Oulunkaaren kuntayhtymän, Oulun kaupungin sosiaali- ja perhepalvelut, Haapajärven kaupunki, Selänteen peruspalvelukuntayhtymä, Haapaveden kaupunki, Oulaisten kaupunki ja Maa- ja kotitalousnaisten Keskus.

Muiden hankkeiden kanssa:

KantriOulu –hanke, Oulun kaupunki kanssa järjestetty Monolavatanssit tapahtuma Oulun Rotuaarilla.

MASVA Maaseutuyritysten asiakasvastaava Ylivieskan seutukunnassa hankkeen kanssa on järjestetty sähköisen markkinoinnin päivä Ylivieskassa.

HYPYT –hanke on toiminut koko hankeajan tiiviissä yhteistyössä muiden ProAgria Oulun hallinnoimien hankkeiden kanssa. ProAgrian hankekäytäntöjä on tehostettu yhtenäisillä menettelytavoilla ja tarvittavaa osaamista ja tietoa on jaettu hankkeiden projektipäälliköiden kesken. Aloittavien ja toimintaansa kehittävien yrittäjiä on ohjattu Masva –hankkeen ensivaiheen neuvontaan. Masva- HevosAgro hankkeiden kanssa on järjestetty yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia sekä osallistuttu ProAgria keskuksen hanketoiminnan kehittämisen tilaisuuksiin.

Revonlahden kotiseutuyhdistys/Lilli Vanhatalo ja Leader Nouseva Rannikkoseutu/Niina Kurunlahti, on järjestetty yhdessä tulevaisuustyöpaja ja osuuskunta-info.

Luonnostaan hyvinvoiva –hanke, PSK-Aikuisopisto, Miia Latvala, keskusteltu tulevasta Green Care toiminnasta.

Keski – Pohjanmaan koulutusyhtymän Kannuksen yksikön ja Rovaniemen ammattikorkeakoulun Green Care –hankkeiden ja valtakunnallisen Green Care Finland ry:n kanssa tehty yhteistyötä green care toiminnan kehittämiseksi ja osallistuttu vuosittain Green Care päiville.

Uutispuuro-maaseututiedotushanke/Maaseudun Sivistysliitto on tehty tiedon vaihtoa hankkeiden kesken

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke/MTK –Pohjois-Suomi on tehty tiedonvaihtoa hankkeiden välillä

Oulun Seudun yrittäjänäisten ry, Koillismaan yrittäjänäisten ja Raahen yrittäjänäisten kanssa on keskusteltu naisyrittäjyyteen liittyvistä kehittämisasioista.

Ravitsemukseen liittyvien tilaisuuksien järjestämisessä on tehty yhteistyötä seuraavien kanssa, Oulun Seudun Omaiset ja läheiset yhdistyksen, Päiväkoti Mansikkamaa Oy, Kluminkki, Pyhännän maa- ja kotitalousseura sekä Pyhännän kunnan päivähoido, Päiväkoti Tenavatuokio ja Temmeksen maa- ja kotitalousseura ja Piipsjärven maa- ja kotitalousseura, Oulainen.

Hankehenkilöstö on osallistunut mm:

Pohjois-Pohjanmaan ELY:n hankepäivät tammikuu ja helmikuu 2012, 2013

Pohjois-Pohjanmaan liiton Hyvinvointi Foorumi huhtikuu 2012, 2013, 2014

Työ- ja elinkeinoministeriön Tasa-arvokoulutus hanketoimijoille 2014

ELY:n alueellinen infotilaisuus rakennerahaston toimenpidekokonaisuuksien sisällöstä info tilaisuus 2014

5. Hankkeen tulosten arviointi

HYPYT –hankkeen sisältöjä, toteutusta ja tuloksia on arvioitu osallistujapalautteen, omien havaintojensa, ohjausryhmätyöskentelyn sekä kumppaneiden ja yhteistyötahojen kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta.

Hanketta suunniteltaessa tavoitteena oli järjestää hankkeen aikana ainakin 75 tilaisuutta tai seminaaria. Tilaisuutta pidettiin yhteensä lähes 120 kpl, seminaareja 3 kpl. Hankkeen toteuttamissa tilaisuuksista oli yli 700 henkilöä, joista yrittäjiä 68 ja tavoitteena oli 30–50 yritystä.

5.1 Tavoitteiden toteutuminen

HYPYT -hankkeeseen osallistui enemmän yrityksiä kuin oli suunniteltu, hankkeen aikana pystyttiin vaikuttamaan useamman yrityksen perustamiseen, pienryhmätilaisuuksia toteutettiin enemmän kuin oli suunniteltu.

Hankkeen keskeinen tulos oli osallistujien näkökulmasta yhteistyö ja verkostoituminen oman toimialan kesken. Hanke on edistänyt hyvinvointipalvelualan yrittäjiä verkostoitumaan ja tekemään yhteistyötä koko Pohjois-Pohjanmaalla. Hanke on auttanut pohjoispohjalaisia yrittäjiä löytämään kumppaneita omalta alaltaan ja kehittämään liiketoiminta- ja markkinointiosaamistaan. Hankkeen keskeiset tulokset saatiin aikaan pienryhmätoimintamallin avulla. Yrittäjät kokivat pienryhmätyöskentelytavan mielekkääksi ja sopivaksi. Ryhmissä syntyi aito luottamus osallistujien kesken, jonka seurauksena voitiin jakaa asioita, oppia toisilta, antaa rakentavaa palautetta toisille,

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

kasvettiin ja kehityttiin. Hyötyjä osallistujille oli myös, että oman yrityksen toiminta parani, oma jaksaminen kohentui ja uusien asioiden oppiminen helpottui.

Hankkeen myötävaikutuksella on perustettu 2013 yhdistys, Pohjois-Pohjanmaan Luontaishoitajat ry, Oulu. Yhdistys toteuttaa toimintaansa ohjaamalla ja neuvomalla jäseniään luontaishoitoalaan liittyvissä asioissa järjestämällä kokouksia, neuvontatilaisuuksia ja koulutusta sekä toimii jäsentensä yhdyssiteenä, foorumina, vertaistukena, edistää eettisiä periaatteita, harjoittamalla tiedotus- ja julkaisu toimintaa. Myös hankkeen myötävaikutuksella on käynnistynyt yhdistyksen vertaistukiryhmä. VETU-toiminta tukee luontaishoitoalalla toimivia yrittäjiä heidän arjessaan ja työssäjaksamisessaan.

Hanke on tuottanut materiaalia, joita on käytetty tilaisuuksien työkirjoina, Selevät Sävelet – laatutyökirja ja Päivä kodin pihalla -green care työkirja.

Hankkeen tuloksia on arvioitu seuraamalla ja raportoimalla mm. seuraavia määrällisiä mittareita.

- Mukana olevien yritysten määrä: tavoite: 30–50 kpl, toteutunut **68 kpl**
- Uusien yritysten perustaminen: tavoite 2-5 kpl, toteutunut: jossain määrin on vaikutettu **7** yrityksen perustamiseen hankkeen aikana
- Pienryhmätapaamisia: tavoite: 9-11 kertaa/vuosi, toteutunut: koko hankeaikana lähes **120** tilaisuutta, keskimäärin 40 tilaisuutta/vuosi, joissa mukana yli 700 osallistujaa, keskimäärin kuusi osallistujaa/tilaisuus.
- Seminaareja: tavoite: 2 -3 kpl, toteutunut: **5 kpl**
- Messuosallistumiset: tavoite: 2 kertaa/vuosi, toteutunut: 2 kertaa Pikku Farmarissa
- Yhteistyöelimen kokoontuminen: tavoite: 1-2 kertaa/vuosi, ei ole toteutunut
- Kuntakohtainen tilaisuuksiin osallistujien määrä, toteutunut: **115 hlöä**
- Julkisen sektori toimijoiden määrä: tavoite: 10-20 henkilöä/vuosi, toteutunut: **20-30 hlöä**
- Asiantuntija- ja yritysneuvonta toimijoiden määrä: tavoite: 5-10 henkilöä/vuosi, toteutunut koko hankeaika: 12 henkilöä, ProAgria Oulun henkilöstöstä
- Lehdistötiedotteita: 1-2 kertaa/vuosi, toteutunut koko hankeaika: Maaviestissä 4 kertaa
- Medianäkyvyys: 10 mediahavaintoa, koko hankeaikana toteutunut: 10
- Opinnäytetöitä: 1-2 kpl, toteutunut: 1 kpl, Kai-Jouni Kukkonen, Tutkimus verotuksesta, case-Hypyt hanke
- Pilotoitavia toimintamalleja: 1-4 kpl, toteutunut: pienryhmämalli, perhehoitomalli

Kerättyjen palautekyselyjen tuloksien mukaan, HYPYT –hankkeen toimenpiteiden ansiosta yhteistyö ja hyvinvointipalvelualan julkisuuskuva on parantuneet. Kuntasektorilta on saatu myönteistä palautetta perhehoitomalliin liittyvän tiedon jakamisessa ja kuntatoimijoiden ja mahdollisten palvelua tuottavien tahojen kohtaaminen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

Hyvinvointipalveluyritysneuvonnan ja asiantuntijapalveluiden kehittämisessä olemme saaneet työvälineitä ja uusia toimintatapoja tunnistaa yrittäjien kehittämistarpeita sekä edistää yrittäjien ja hankkeen toteuttajan, julkisen sektorin välistä yhteistyötä.

Tavoitteenamme oli myös koota yhteistyöelin, joka olisi koostunut Pohjois-Pohjanmaan kuntien toimijoista. Totesimme jo hankkeen alku vaiheessa, että Pohjois-Pohjanmaan Liitolla on jo Hyvinvointiohjelma projektin yhteydessä vastaava elin, joten hanke ei lähtenyt panostamaan yhteistyöelimen kokoamiseen.

5.2 Toteutuksen laadullinen arviointi

Hankkeen tilaisuuksia arvioitiin muun muassa osallistujilta kerätyn palautteen pohjalta. Osallistujien antama palaute oli koko hankkeen ajan pääsääntöisesti positiivista ja kannustavaa eikä tilaisuuksien sisältöihin ja toteutukseen sen perusteella tarvinnut tehdä suurempia muutoksia. Tilaisuuksien sisältöjen kehittäminen perustui pitkälle projektihenkilöstön ja muiden asiantuntijoiden tekemiin havaintoihin, joiden pohjalta parannettiin sisältöjä kohderyhmän mukaan.

Osallistujien palautteessa korostuivat seuraavat asiat: tilaisuuksissa sai tarpeellista, ajankohtaista ja käytännönläheistä tietoa itselle tärkeistä asioista, opittua voi hyödyntää yrittäjän omassa arjessa, keskustelua, yhteistä pohdintaa pidettiin tärkeänä ja kokemusten vaihtaminen toisten osallistujien kanssa oli merkittävä osa sisältöä

Jokaisessa tilaisuuden ohjelmassa oli pääteema, jotka liittyivät siihen liiketoimintaosaamiseen, mikä ei ole heidän ydinosaamista kuten itsensä johtaminen yrittämisessä, markkinointi, asiakastyö, laatuasiat asiakaspalvelussa ja talouden johtaminen. Nämä olivat kaikki asioita, joista yrittäjät saivat selkeästi uutta ammennettavaa yrityksen pyörittämisessä. Monet jo yrittäjänä toimineet ovat tehneet näitä asioita käytännössä, mutta nyt he saivat nyt asiantutijanäkökulmaa sekä myös muiden yrittäjien kokemuksia ja ajatuksia. Nämä asiat korostuivat palautteessa. *”Kiitos hienosta päivästä, oli ihanaa saada vaihtaa ajatuksia ja löytää uusia näkökulmia omaa liiketoimintaan, uusia ajatuksia”, ”sopivasti uutta tietoa, sopivasti keskustelua muiden osallistujien kesken”.*

Erilaiset yrittämisen muodot ja yrityksen perustamiseen liittyvät lakiasiat kiinnostivat erityisesti yritystä suunnittelevien keskuudessa. Osaamisen ja kokemusten vaihtoa esiintyi erityisesti niissä tilaisuuksissa, joissa oli toimivia yrittäjiä, mutta myös yritystä suunnittelevia.

Hanke edisti erityisesti hyvinvointipalvelualan toimijoita verkostoitumista tukevaksi. Tilaisuudet olivat rakennettu niin, että osallistujat pääsevät kertomaan omasta yrityksistään. Hankkeen tilaisuudet olivat yrittäjien ja muiden toimijoiden foorumina, jossa heitä kannustettiin verkostoitumaan keskenään. Osallistujapalautteissa tuli esille seuraavaa, kokivat tärkeänä päästä keskustelemaan kollegojen kesken, kertoivat useimmiten tärkeimmiksi asioiksi tilaisuuksien

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTALOUS-
NAISET

tärkeimmäksi anniksi olevan juuri toisten yrittäjien ja heidän näkemystensä ja kokemustensa kuulemisessa, yhteiset verkostoitumistilaisuudet voimaannuttivat ja loivat uutta ajattelua eri toimijoiden välille.

Innostu itsestäsi ja osaamisestasi infotilaisuuden asiakaspalutteen kommentteja:

Kysyimme: Mitkä ovat omat odotuksesi tulevasta työskentelystä? Mikä siinä on mielestäsi onnistunutta? Mitä siitä jää puuttumaan?

"Work shoppi työskentely voi olla mielenkiintoinen", "Kehittää omaa yritystä ja yhteistyötä", "Iloa, luovuutta, tuloksellisuutta, yrityksen ja oman itsen kasvua ja kehitystä", "Odotan innostavaa ja idearikasta työskentelyä" ja "Vähän sekavat. En ole varma olenko hyvinvointialalla. Vaatisi suurta alanvaihtoa, mutta etsinkin "hyppyä" omalta alalta muualle", "Hyvä sisältö ja esittely tulevasta konkreettista tietoa", "En pysty vastaamaan, en näe tulevaisuuteen"

Yhteenvedona voisi sanoa, että infotilaisuutemme otettiin innostuneesti ja kiitollisin mielin vastaan. Odotuksina olivat itsensä ja yrityksen kehittymistä ja kasvua sekä verkostoitumista samalla toimialalla ja paikkakunnalla toimivien ihmisten yrittäjien ja muiden kiinnostuneiden kanssa.

Laatumatkalla menestykseen tilaisuuksien asiakaspalutteen:

"Rennon tehokas ja työntäyteinen päivä", "Kivan iloiset työpaperit. hyvä, että ryhmäläiset saivat rennomman yhteyden ryhmätyössä", "kiitos hienosta päivästä, oli ihanaa saada vaihtaa ajatuksia ja löytää uusia näkökulmia omaa liiketoimintasuunnitelmaan ajatuksia", "Tehtävänanto jäi hyvin epäselväksi, että kirjoitetaanko vai kuunnellaanko?" "Kaipasin selkeyttä ja aikaa enemmän laatukäsikirjalle"

Yhteenvedona voisin sanoa, että innostuneet ja innostavaien päivien vetäjät saivat tästä heterogeenisen ryhmän miettimään ja pohtimaan yhdessä ja yksin omia vahvuuksia ja suuntaa heidän elämälle vahvemman suunnan. Osallistujat ovat jälkeempäinkin eri tilaisuuksissa puhuneet positiivisessa sävyssä "HYPYT Laumatka päivien" kokemuksista ja hyödyistä. Toive heiltä on, että tulitaisiin järjestämään saman sisältöisiä tilaisuuksia lisää tulevina vuosina. Suurin osa Raahen ja Oulun ryhmien osallistujista ovat olleet mukana muissakin hankkeen järjestämissä tilaisuuksissa.

Hankkeen edistämää perhehoitomallin eteenpäin vieminen on kuntasektorille yksi mahdollisuus järjestää ikääntyvien asukkaiden hoito. Kunnat tarvitsevat tulevaisuudessa enemmän kannattavia ja laadukkaita hyvinvointipalveluja ja siksi kunnan ja yrittäjien yhteistyön kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Yrittäjä osallistujapalutteilta kävi ilmi, että odotetaan kunnalta resursseja ostaa paikkakunnan hyvinvointipalveluja. Kuntatoimijat taas odottavat puolestaan palvelujen parempaa tuotteistamista ja markkinointia sekä eri palvelutarjoajien voimavarojen yhdistämisenä. Kotipalvelua tuottavat yrittäjiä kannustettiin verkostoitumaan toisten toimijoiden kesken ja sitä kautta luomaan lisää kasvua ja kannattavuutta.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

5.3 Poikkeamat

Hankkeen toteutuksessa ilmeni poikkeamia rahoituspäätöksessä hyväksytystä hankesuunnitelmasta seuraavasti, halusimme laajentaa hankkeen hankealuetta koko Pohjois-Pohjamaan alueelle, jatkaa toteutusaikaa vuodelle 2014 loppuun saakka, tehdä siirtoja kululuokkien kesken ja tarkentaa kustannusten erittelyä. Nämä tehtiin keväällä 2013.

Perustelut alueen laajentumiselle muutokselle: Hankesuunnitelman ensimmäisessä vaiheessa oli hankealueenamme koko Pohjois-Pohjanmaa. Samaan aikaan OAMK:n sosiaali- ja terveydenalan Oulaisten yksikkö oli jättämässä samankaltaista kehittämishakemusta kuin ProAgria Oulu. Siinä vaiheessa sovimme, että heidän hankkeen toteuttamisalue olisi ollut eteläiset seutukunnat ja meidän hankkeen pohjoiset seutukunnat. Heidän antaman tiedon mukaan kyseinen hankehakemus ei ollut saanut Pohjois-Pohjanmaan ELY:ltä myönteistä rahoituspäätöstä, joten esitimme, että voisimme toteuttaa HYPYT -hanketta koko Pohjois-Pohjanmaa alueella. Perustelut toteuttamisajan muutokselle: Hanke pääsi aloittamaan vasta vuoden 2012 alusta ja kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei ehdittäne toteuttaa vuoden 2013 loppuun mennessä.

Lisäksi tehtiin muutoshakemus keväällä 2013 kululuokka siirtoja koskeva. Muutoshakemukset ovat käsitelty ohjausryhmässä ja niiden toteutukseen on pyydetty erikseen sähköpostitse rahoittajan suostumus.

Toteutusolelut ja riskit

HYPYT -hankkeen päätavoitteena oli edistää ja kehittää parhaita käytäntöjä ja toimintamalleja hyvinvointipalvelualan yrittäjille ja yrittäjyydestä kiinnostuneille sekä edistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta yritysten kuin julkisen sektorin kanssa.

Hankkeen toteuttaja Oulun Maa- ja kotitalousnaiset rakensi hyvinvointipalvelualan toimijoiden kesken verkoston. Toimintamallien kehittämiseksi hankkeen aikana kerättiin jatkuvaa asiakaspalautetta, jonka pohjalta uusia toimintamalleja ja kehitettiin edelleen. Toteutimme tapahtumia erisäältäöisten työpaja- ja pienryhmätoimintamallien avulla. Hankkeen sisällön toteuttaminen oli asiakaslähtöinen, jolla lisättiin osallistujien osaamista liiketoiminnassa ja markkinoinnissa.

Riskinä hankkeen toteutumisen kannalta oli, että kuinka hyvinvointipalvelualan yrittäjät ja yrittäjyydestä tavoitamme sekä kuinka kuntatoimijat saadaan mukaan tavoitteisiimme. Osallistujat tulivat suurimmaksi osaksi Oulun seudun ja Raahen alueelta. Haasteita oli sada eteläisen seutukunnan yrittäjiä mukaan tilaisuuksiin, kuten alueen kotipalveluyrittäjiä. Naispuoliset pienyrittäjät olivat aktiivisimpia osallistujia hankkeessa. Koillismaalle markkinoidut tilaisuudet eivät saaneet tarpeeksi osallistujia, joten toimintamme siellä oli vähäistä. Pudasjärvellä oli aktiivinen yrittäjäryhmä kehittämässä yrityksen palveluja, jotka osallistuivat useampaan hankkeen tilaisuuteen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

5.4 Ohjausryhmän arvio hankkeen toteutuksesta

Ohjausryhmältä on pyydetty palautteita joka ohjausryhmäkokouksessa. Ohjausryhmä on pitänyt hankkeelle asetettuja tavoitteita realistisina ja harkittuna sen hetkisen hanke tilanteen huomioon ottaen. Hankkeen toimenpiteet ovat toteuttaneet asetettuja tavoitteita ja toimenpiteiden toteutuksessa on onnistuttu pääsääntöisesti hyvin – tapahtumat ovat innoittaneet ihmisiä osallistumaan ja tapahtumien laatu ovat olleet hyviä.

Hankkeen loppuarvioinnissa ohjausryhmä totesi, että tavoitteet olivat hyvin realistiset ja saavutettavissa. Hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuksessa ohjausryhmän mukaan on onnistuttu hyvin.

Hankkeen keskeisimpinä tuloksina ja tuotoksina pidettiin muun muassa pienyrittäjän arjen tukeminen, tiedon lisääminen ja verkostojen luominen, uusien ideoiden ja innovaatioiden kokeileminen, yrittäjät saivat konkreettisia työkaluja sekä hyvinvointialan yrittäjien näkyvyys lisääntyi sekä ikäihmisten perhehoitomallin käynnistyminen seutukunnissa. Myös syntyneitä verkostoja pidettiin tärkeänä tuloksena.

Pysyväksi toimintatavaksi jää pienryhmätyöskentely, perustettu yhdistys ja vertaistukitoiminta sekä ikäihmisten perhehoito toimintamalliksi. Hanke vastasi tarpeeseen ja se ilmeni näkyvyytenä ja toimintamallien juurtumisena. Myös hyvinvointipalvelualan yrittäjille jäi malli toimia suunnitelmallisesti liiketoiminnassa ja sitä kautta menestyä yrittäjänä.

Keskeisiä jatkotoimia ja tulevaisuuden haasteina pidettiin muun muassa tuki yritystoiminnassa ja sen kehittämisessä, tiedon syventämisessä, verkostoitumisessa, uusien yrittäjien sparraamisessa, verkostojen edelleen kehittämisessä, yhteistyö lisäämisessä julkisen sektorin kanssa ja hyvinvointipalveluyrittämisen julkisuuskuvan kohentamisessa ja tiedonvälityksessä. Jatkossa jossain hankkeessa voitaisiin pureutua niihin syihin, jotka aiheuttavat segregatioita mies- ja naisyrittäjyyden välillä.

Hankeorganisaation toiminta on ollut erittäin hyvin toimivaa, joustavaa ja ammattitaitoista. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on toteutettu erinomaisesti.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTTITALOUS-
NAISET

6. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

HYPYT -hankkeen kokemukset toteuttamista toimenpiteistä osoitti toimivuutensa hyvinvointipalvelualan toimijoiden liiketoimintaosaamisen ja verkostoitumisen edistäjänä.

Maaseudulla ja kaupungeissa asuvien pienyrittäjien yhteistyötä ja vuorovaikutusten toimenpiteitä esitetään tuettavaksi, kuten yhteiset tilaisuudet ja matkat. Erityisesti maaseudun yrittäjien ja kuntatoimijoiden yhteistyötä esitetään jatkettavaksi vielä voimakkaammin.

Teimme yhteistyössä Oulun Seudun Yrittäjänaisien kanssa sähköisen kyselyn Oulun Seudun yrittäjänaisille syksyllä 2014, "Nuppi ja kroppa kuntoon –kysely". Kyselyn tavoitteena kartoittaa yrittäjänaisien työhyvinvointiin liittyviä asioita, jotka vaikuttavat yrityksen liiketoimintaan ja tulokseen. Kyselyyn vastanneita oli 118 yrittäjänaisista. Sähköinen kyselylinkki lähetettiin n. 400 sp-osoitteeseen.

Kyselystä yhteenvedona voisi todeta, että vastaajat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä töihinsä ja tekevät mielekästä työtä sekä kokevat onnistumisen elämyksiä työsssä. Vastaajat arvioivat fyysisen työkykynsä pääasiassa hyväksi ja kuntoilevat hyvin vaihtelevasti. Tulevaisuus nähdään pääosin valoisana mutta kehitettävää vielä on, kuten helpotusta yritystoiminnan byrokratiaan ohjausta työ-, ajankäytön suunnitelmiin panostusta verkostoitumiseen, suunnitelmallisuutta talouteen, ohjausta asiakashankintaan ja helpotusta työterveyshuollon järjestämiseen. Liiketoimintaan liittyviin asioihin toivottiin tukea, kuten osaamista markkinoinnissa, tietotekniikassa, itsensä johtamisessa, taloushallinnassa ja liiketoiminnan suunnittelussa, toivottiin asiantuntijaneuvontaa ja vertaistukea toisilta yrittäjiltä, verkostoitumista.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

7. Allekirjoitukset

Oulussa 20.02.2015

Vesa Nuolioja
johtaja

Virpi Huotari
palvelupäällikkö

LIITTEET

Liite 1: Laatukäsikirja – Selevät sävelet

Liite 2: Työkirja - Green Care -ajatuksella ja puutarhaterapeuttisin keinoin suunniteltu luonnonmukainen päiväkodin piha-alue

Liite 3: matkakertomus: Hyvinvointi-opintomatka 26–28.9.2012

Liite 4: matkakertomus: Opintomatka Itävaltaan ja eteläisen Saksan alueelle 12–15.9.2013

Liite 5: opinnäytetyö Tutkimus verotuksesta Case Hyyt –hanke

HYPYT -hankkeessa mukana olleet yritykset 2012-2014

NIMI	YRITYKSEN NIMI	PAIKKAKUNTA	perustettu 2012-2014
Anna juujärvi	Trainer`s Academy	Siikajoki	
Anneli Heikkilä	Tmi Anneli Heikkilä	Oulu	
Auli Hedman	Green Therapy Hedvest Oy	Oulu	
Eeva Hietava	Tmi ArteMe	Haukipudas	
Eila Karppinen	Valona Eila Karppinen	Haukipudas	
Eira Iisakka	Luontaishoito Eira-Annele	Kiiminki	
Eira Limingoja	Oulun Suolahoitola	Oulu	
Elina Karppinen	Welleca	Oulu	
Elise Juntunen	Vihreähuone	Oulu	
Elise Raitakallio	Valo Ilona	Oulu	uusi yritys
Hanna Väänttilä	Hyötykuono	Kiiminki	
Hannele Karppinen	Flowmeon Oy	Oulu	
Hannes Latvala	Tmi Hannes Latvala	Raahenseutu	
Hannu Keränen	Ponnari Oy	Piippola	
Heli Ojamaa	Toimivax Oy	Liminka	
Henna Ikkala	Tmi Henna Ikkala	Oulu	
Iiris Taimen	Steinerpäiväkoti Taivonkaari.	Oulu	
Irma Vuoti	Tmi Irma Vuoti	Oulu	
Jaana Rajala	Justiinan Porstua Ay	Haapajärvi	
Jaana Vanhanen	Jaana Vanhanen Tmi/Viivi&Wagner	Kiiminki	
Jarkko Heikkilä	Pohjanmaan Helmi Hoivapalvelut	Haapavesi	
Jasmin Joensuu	Koirahieronta	Raahenseutu	
Johanna Määttä	Syötteeneräpalvelut	Pudasjärvi	
Johanna Väätäjä	Tmi Johanna Väätäjä	Oulu	uusi yritys
Kaija Virho	Existence	Oulu	
Kaisa Helander	Tmi Kaisa Helander	Oulu	
Katariina Huttula	Pohjanmaan Kuusistokoti	Raahe	
Katja Heikkinen	Valonkajo Hyvinvointipalvelut	Liminka	
Katja Honka	Valonmeri	Raahenseutu	
Katri Liimatainen	Tmi Canerok	Raahenseutu	
Katri Monto	Hyvän olonkeskus UnelMaa	Kempele	
Maarit Viiri	Kuukorento	Oulu	
Lea Joensuu	Luontaishoitola Birgitta	Raahe	
Lea Keränen	Tmi Lea Keränen	Siikalatva	
Leena Rasila	Tmi Leena Rasila	Oulu	
Leila Kastelli	Ruusumuorin Kahvila	Raahe	uusi yritys
Liisa Pyrrö	S-pool Oy	Oulu	
Lilli Vanhatalo	Trainer`s Academy	Siikajoki	
Linda Kuvaja	Vihreä Huone	Oulu	
Maarit Marttinen	I.L.O. Konsultointi	Ou	
Maarit Vähäsaari	Kylpyläsaaren leirintä	Haapavesi	
Mari Kemppainen	Tervahöyrylä	Utajärvi	
Maria Outila	Kukka- ja hoivapalvelu Natural	Pudasjärvi	
Marianna Laine	HoitoSauna Elviira	Raahe	
Marika Lämsä	Päiväkoti Huvikumpu	Oulu	

Marika Ojajärvi	Kauneushoitola Marika	Kempele	
Marja Kotila	Tmi Marja Kotila	Raahenseutu	
Marja Tervahauta	Hoituhuone Ananda	Haukipudas	
Marjut Moisala	SolarEl Marjut Moisala tmi	Oulu	
Markku Salmela	Tmi Markku Salmela	Kiiminki	
Merja Laitala	Arolan tila	Haapavesi	
Minna Mäkelä	Minnamaa	Tyrnävä	uusi yritys
Minna Vappula	Kotisairaanhoido Minttu	Liminka	
Minna Vilmunen	Muksun Maailma Oy	Oulu	
MinnaHeikkilä	Pohjanmaan Helmi Hoivapalvelut	Haapavesi	
Minna-Mari Jurvansuu	Tmi Minna-Mari Jurvansuu	Oulu	
Nina Tirkkonen	Studio Pocahontas	Raahenseutu	
Outi Haataja	Outin Hoitopiste	Raahe	
Paula Fisk	Valmennus Pauliina	Oulu	
Paula Immo	Valmennus Paula Immo	Oulu	uusi yritys
Paula Kauppi	Parturi-Kampaamo/Kauneushoitola	Haukipudas	
Pia Orell-Liukkunen	Flowmeon Oy	Oulu	
Pia Ruotsalainen	Tmi Pia Ruotsalainen	Oulu	
Piia Raiskio	Auringonsade	Oulu	
Pipsa Jaakola	Aurorina	Oulu	uusi yritys
Piritta Manninen	Ilon Taika	Oulunsalo	uusi yritys
Pirjo Isorinne	Voimavaravalmennus	Raahe	uusi yritys
Pirjo Konola	Fysioterapia Pirjo Konola	Oulu	
Pirjo Turpeinen	NeoEheäOlo	Oulu	
Pirko Hakasalo	Lapponica Wellness	Oulu	
Rauni Holopainen	Energiahoitola Elämänilo	Oulu	
Rauno Kangasharju	Hierontapiste	Oulu	
Riitta Pekkala	Tmi Hirnuva Hevonen	Vihanti	uusi yritys
Saija Seppänen	Kauneushoitola Lumoava	Muhos	
Sakari Virkkala	Putaan kartano	Pyhäjoki	
Sanna Hepoaho	Sanna Kauneushuone	Vihanti	
Sanna Tuovinen	Tarina ja Kosketus Oy	Oulu	
Sari Eilola	Raahen Palanssi	Raahe	
Sari Lappalainen	Keijutar Sari Lappalainen Tmi	Raahe	
Sari Lähetkangas	Justiinan Porstua Ay	Haapajärvi	
Sari Remes	Tmi Psykoterapeutti Sari Remes	Raahe	
Sinikka Somero	Hyvä Olo Hildegard	Raahenseutu	
Sirpa Heikkinen	Päiväkoti Mansikkamaa Oy	Kiiminki	
Sirpa Sarajärvi	Tmi Kosmetologi Sirpa Sarajärvi	Oulu	
Sisko Kärki	Siivittäjä	Oulu	
Soile Törmänen	Hoitola Solivo	Pudasjärvi	
Taina Kivelä	Tmi taina Kivelä parturi-kampaamo	Raahe	
Taina Tajakka	Elämäsi Oivallus	Oulu	
Tarja Pokka	Tmi Tarja Pokka	Raahe	
Tiina Tienhaara	Naperovakka	Oulu	
Tuija Jussila	Kättilöpalvelu Elämänpuu	Raahenseutu	
Tuija Mustonen	Kotisairaanhoido Minttu	Liminka	
Tuija Väyrynen	Tmi Tuija Väyrynen	Oulu	
Tuula Määttä	Violetti Sulka	Kuusamo	uusi yritys

Ulla Jorma	Tmi Ulla Jorma	Oulu	
yhteensä 95 yritystä			9 yritystä

